

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.00 21.11/101.00.1/МБ/ВК1.1- 2021
	Екземпляр № 1	Арк11 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
публічного управління та права
24 вересня 2021 р., протокол №8

Голова Вченої ради

 Димитрій ГРИЦИШЕН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ВК 1.1. «ПСИХОЛОГІЯ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «молодший бакалавр»
спеціальності 101 «Екологія»
освітньо-професійна програма «Екологія»
факультету публічного управління та права
кафедра міжнародних відносин і політичного менеджменту

Схвалено на засіданні кафедри
міжнародних відносин і
політичного менеджменту
2 вересня 2021 р., протокол № 1

Завідувач кафедри

 Вікторія
ЗАГУРСЬКА-АНТОНЮК

Розробник: к.філос.н.,
доцент кафедри міжнародних відносин і політичного менеджменту
Оксана ЛИТВИНЧУК

Житомир
2021 – 2022 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.00 21.11/101.00.1/МБ/ВК1.1 -2021
	Екземпляр № 1	Арк11 / 3

**1. Опис навчальної дисципліни
для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «молодший бакалавр»
ЕО-1 мб**

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 10 «Природничі науки»	Нормативна (нормативна, за вибором)	
Модулів – 3	Спеціальність 101 «Екологія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		_2_	_2_
Загальна кількість годин - 90		Семестр	
		3	_3_
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 3 самостійної роботи – 2,9	Освітній ступінь «молодший бакалавр»	Лекції	
		16 год.	2 год.
		Практичні	
		32 год.	2 год.
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
42 год.	86 год.		
		Вид контролю: залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 4 % аудиторних занять, 96 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.00 21.11/101.00.1/МБ/ВК1.1 -2021
	Екземпляр № 1	Арк11 / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни:

– ознайомити студентів з основними теоретичними положеннями психології;

- надати знання про особливості формування психіки особистості;
- дати ґрунтовні знання про особливості міжособистісних стосунків;
- сформувати навички використання методик для кращого самопізнання;
- навчити практично застосовувати набуті знання з дисципліни.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

- формування у студентів високої психологічної культури;
- освоєння студентами понятійно-категоріального апарату психології;
- формування у студентів творчого мислення, здатності різностороннього освоєння програмного матеріалу;
- формування установок на самовдосконалення та самореалізацію;
- здійснення психологічної підготовки студентів до майбутньої професійної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

знати:

- об'єкт та предмет, задачі та методи, основні закономірності, принципи та структуру науки;
- методи, закономірності та особливості діяльності і спілкування;
- зміст пізнавальних процесів, емоційно-вольової сфери, індивідуально-психологічні властивості особистості та фактори їх формування;
- структуру та зміст основних компонентів психології малої групи;

уміти:

- застосовувати базові психолого-педагогічні знання для організації діяльності і спілкування;
- керувати процесом індивідуального розвитку особистості та розвитку колективу.

Зміст навчальної дисципліни спрямований на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 101 «Екологія»:

К06 Здатність працювати в команді.

К08 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 101 «Екологія»:

ПР 8. Здатність поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату у сфері захисту навколишнього середовища та раціонального природокористування.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.00 21.11/101.00.1/МБ/ВК1.1 -2021
	Екземпляр № 1	Арк11 / 5

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

ТЕМА 1. Психологія як наука

Предмет психології та її завдання. Методи психології. Галузі психології.

ТЕМА 2. Психічні пізнавальні процеси

Відчуття. Сприймання. Мислення. Пам'ять. Мова і мовлення. Увага. Уява

ТЕМА 3. Емоційно-вольова сфера особистості

Емоції та почуття їх класифікація. Порушення емоцій. Воля: функції, особливості. Вольова дія та її структура. Самовиховання волі.

ТЕМА 4. Психічні стани

Психічні стани особистості. Стрес та стресор. Способи подолання стресу.

ТЕМА 5. Психічні властивості особистості

Темперамент. Характер. Здібності.

Змістовий модуль 1

ТЕМА 6. Соціальні групи

Класифікація соціальних груп. Рівні розвитку соціальних груп. Соціально-психологічний клімат. Проблема лідерства та керівництва.

ТЕМА 7. Міжособистісні стосунки

Міжособистісні стосунки та їх типи. Привабливість як основа міжособистісних стосунків. Взаємовплив та його механізми. Сприймання та взаєморозуміння як аспекти міжособистісних стосунків.

ТЕМА 8. Конфлікти

Поняття конфлікту. Структура і динаміка конфлікту. Функції конфліктів. Причини виробничих конфліктів. Основні типи конфліктів. Основні способи управління конфліктною ситуацією. Стилі боротьби у сімейних конфліктних ситуаціях.

ТЕМА 9. Вікова періодизація психічного розвитку людини

1. Психологічні особливості дошкільного віку.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.00 21.11/101.00.1/МБ/ВК1.1 -2021
	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк11 / 6</i>

2. Молодший шкільний вік.
3. Психологічні особливості підліткового віку.
4. Юнацький вік.
5. Психологія людей зрілого віку.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.00 21.11/101.00.1/МБ/ВК1.1 -2021
	Екземпляр № 1	Арк11 / 7

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1								
Змістовий модуль 1.								
Тема 1. Психологія як наука	10	2	4	4	12	2		10
Тема 2. Психічні пізнавальні процеси	10	2	4	4	12		2	10
Тема 3. Емоційно-вольова сфера особистості	10	2	4	4	10			10
Тема 4. Психічні стани	11	2	4	5	10			10
Тема 5. Психічні властивості особистості	11	2	4	5	10			10
<i>Разом за змістовий модуль 1</i>	52	10	20	22	54	2	2	50
Змістовий модуль 2.								
Тема 6. Соціальні групи	8	2	4	2	6			6
Тема 7. Міжособистісні стосунки	8	2	4	2	10			10
Тема 8. Конфлікти	8	2	4	2	10			10
ТЕМА 9. Вікова періодизація психічного розвитку людини	14			14	10			10
<i>Разом за змістовий модуль 2</i>	38	6	12	20	36			36
ВСЬОГО	90	16	32	42	90	2	2	86

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Психологія як наука	4
2	Тема 2. Психічні пізнавальні процеси	4
3	Тема 3. Емоційно-вольова сфера особистості	4
4	Тема 4. Психічні стани	4
5	Тема 5. Психічні властивості особистості	4
6	Тема 6. Соціальні групи	4
7	Тема 7. Міжособистісні стосунки	4
8	Тема 8. Конфлікти	4
	Всього:	32

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.00 21.11/101.00.1/МБ/ВК1.1 -2021
	Екземпляр № 1	Арк11 / 8

6. Завдання для самостійної роботи

ТЕМА 1. Психологія як наука

1. Галузі психології.

ТЕМА 2. Психічні пізнавальні процеси

1. Увага.
2. Уява

ТЕМА 3. Емоційно-вольова сфера особистості

1. Вольова дія та її структура.
2. Самовиховання волі.

ТЕМА 4. Психічні стани

1. Способи подолання стресу.

ТЕМА 5. Психічні властивості особистості

1. Здібності.

ТЕМА 6. Соціальні групи

1. Проблема лідерства та керівництва.

ТЕМА 7. Міжособистісні стосунки

1. Взаємовплив та його механізми.
2. Сприймання та взаєморозуміння як аспекти міжособистісних стосунків.

ТЕМА 8. Конфлікти

1. Основні способи управління конфліктною ситуацією.
2. Стили боротьби у сімейних конфліктних ситуаціях.

ТЕМА 9. Вікова періодизація психічного розвитку людини

1. Психологічні особливості дошкільного віку.
2. Молодший шкільний вік.
3. Психологічні особливості підліткового віку.
4. Юнацький вік.
5. Психологія людей зрілого віку.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.00 21.11/101.00.1/МБ/ВК1.1 -2021
	Екземпляр № 1	Арк11 / 9

7. Індивідуальні завдання

1. Основні особливості сприймання. Роль моторних компонентів у сприйманні. Апперцепція у роботі керівника.
2. Пам'ять людини, її види. Основні характеристики процесів пам'яті. Організація процесу запам'ятовування у менеджерській діяльності.
3. Мислення як основа вирішення проблемних ситуацій.
4. Інтелект. Проблема генетичної обумовленості інтелекту. Типи інтелекту.
5. Стрес. Профілактика стресу в роботі керівника.
6. Типи темпераменту та їх психологічна характеристика. Робота менеджера (керівника) з людьми різних темпераментів.
7. Психологічні типи особистості. Конфліктні особистості.
8. Психологічні бар'єри у спілкуванні. Шляхи їх подолання.
9. Проблема психологічної сумісності.
10. Причини конфліктів. Напрямки подолання конфліктів. Основні стратегії поведінки у конфліктних ситуаціях.
11. Психологічні особливості формування іміджу керівника.
12. Психологічні портрети (типи) сучасних керівників.

8. Методи навчання

Для вивчення дисципліни «Психологія» використовуються такі методи навчання, як: способи спільної праці викладача та студента як денної, так і заочної форми навчання, за допомогою яких викладач надає студенту можливість отримати певні знання, інформацію, сприяє розвитку навичок та вмінь, здібностей, що необхідні майбутньому фахівцю.

Основними методами навчання є:

- викладання матеріалу на лекційних заняттях за темами, що наведені у програмі навчальної дисципліни;
- пояснення як послідовне логічне викладання складних питань, правил, принципів, законів. Використовується як на лекційних, так і на семінарських заняттях;
- метод обговорення матеріалу, що вивчається. Обговорення здійснюється у формі семінарських занять та бесід у вільний від аудиторних занять час. Під час проведення семінарського заняття з найбільш актуальних проблем курсу з метою більш якісного засвоєння учбового матеріалу використовуються дискусія та проблемна ситуація;
- метод вправ, який включає в себе вирішення завдань, що наведені у методичних рекомендаціях до вивчення курсу з кожної теми, аналіз конкретних ситуацій з використанням фактичного матеріалу, який готується як викладачем, так і студентами самостійно. Виконання вправ може здійснюватися як індивідуально кожним студентом під контролем викладача

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.00 21.11/101.00.1/МБ/ВК1.1 -2021
	Екземпляр № 1	Арк11 / 11

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Залік	Бали
A	Відмінно	Зараховано	90-100
B	Добре	Зараховано	82-89
C			74-81
D	Задовільно	Зараховано	64-73
E			60-63
FX	Незадовільно	Не зараховано	35-59
F		Не зараховано	0-34

11. Рекомендована література

Основна:

1. Долинська Л. В. Загальна психологія: Хрестоматія. Навчальний посібник / Л.В. Долинська Л. В. та ін. - К: Каравела, 2017. – 640 с.
2. **Литвинчук О. В. Психологія : навчальний посібник / О.В. Литвинчук. – Житомир : ЖДТУ, 2017. – 261 с.**
3. Калюжна Є.М. Теоретико-методологічні проблеми психології: навчальний посібник. - Київ: ПІК ДСЗУ, 2019. 136 с.
- 4 Козлова О.А. Соціальна психологія особистості та спілкування : практикум для студентів спеціальності 6.030101 «Соціологія» / О.А. Козлова – Харків : НТУ «ХП», 2017. – 172 с.
5. Максименко С. Д. Загальна психологія: навчальний посібник для ВНЗ / С. Д. Максименко; Міністерство освіти та науки України. – Київ: Центр учбової літератури, 2016. – 272 с.
6. Москаленко, В. В. Соціальна психологія [Текст]: підручник для студентів ВНЗ / В. В. Москаленко. – Вид. 2-е. – К.: ЦНЛ, 2008. – 688 с. (базове джерело інформації).
7. Рибалка В.В. Методологічні проблеми наукової психології: посібник. Київ: Талком, 2017. 245 с.

Додаткова

- 1.Дуткевич Т. Дошкільна психологія / Тетяна Дуткевич. – Київ: Центр навчальної літератури, 2017. – 392 с.
- 2.Дуткевич, Т. В. Загальна психологія. Теоретичний курс: навч. посіб. / Т. В.Дуткевич. – К. : ЦУЛ, 2018. – 388 с.
- 3.Ільїна Н. Загальна психологія: теорія та практикум [навч. посіб.] / Ніна Ільїна, Світлана Мисник. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с.
- 4.Литвинчук О.В. Феномен самотності: виклики сьогодення *Перспективи. Соціально-політичний журнал*. Одеса: Вид. дім «Гельветика». №1, 2021, С. 24–30. **Фахова стаття.**

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.00 21.11/101.00.1/МБ/ВК1.1 -2021
	Екземпляр № 1	Арк11 / 12

5.Литвинчук О.В. Субкультури в молодіжному просторі: соціально-філософський аналіз / О.В. Литвинчук // Гілея: науковий вісник. – К. : «Видавництво «Гілея», 2020. – Вип. 153 (№ 2). Філософські науки. С. 308–311

Фахове видання.

6.Максименко, С. Д. Загальна психологія: навч. посіб. / С. Д. Максименко. – 3-тє вид., переробл. та доповн. – К.: 4 ЦУЛ, 2018. – 272 с.

7.Писоцький В. Психічний розвиток та формування особистості в онтогенезі / Вадим Писоцький, Анжела Горянська. – Київ: Центр навчальної літератури, 2019. – 144 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://psychologiya.com.ua/knigi-po-psixologii.html>
2. <http://psychologiya.com.ua/psixologicheskij-slovar.html>
3. <http://chitalka.info/psy.html> – Електронні підручники онлайн «Психологія».
4. <http://psych.kiev.ua/nma-referats/fla-refers/lang-1/referat-109/referatpart>
5. <http://osvita.ua/school/psychology/> – освіта.ua.
6. <http://www.meta-ukraine.com> – Мета – українська пошукова система.
7. <http://management.com.ua>.
8. <http://www.login.kpi.ua/> - Електронний кампус
9. www.gumer.info
10. www.Psylib.kiev.ua